Đại học Mở TPHCM
Khoa Xã Hội học

CHƯƠNG TRÌNH KHUYẾT TẬT VÀ PHÁT TRIỂN (DRD)
Địa chỉ: *35-37 Hồ Hảo Hớn, Quận.1, TPHCM, Việt Nam*
ĐT: *84-8-920-5519* Fax: *84-8-920-6254*
Email: *info@drdvietnam.com*
Website: *www.drdvietnam.com*

BÁO CÁO HOẠT ĐỘNG

01/07/2006 - 30/06/2007

DRD xin chân thành cảm ơn Ford Foundation đã tài trợ cho dự án cũng như giúp DRD phát triển và mở rộng mạng lưới giúp người khuyết tật Việt Nam vượt qua những khó khăn trước mắt.

Xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến Ban Giám Hiệu Đại học Mở TP.HCM đã hỗ trợ chúng tôi trong suốt thời gian qua, đồng thời cũng xin cảm ơn đến các doanh nghiệp, tình nguyện viện, và các thành viên của cộng đồng đã đóng góp thời gian và công sức vào những nổ lực vì người khuyết tật của DRD.

Trân trọng:

Võ Thị Hòang Yến
Giám đốc DRD

Báo cáo này mô tả công việc, sự kiện, và hoạt động do Chương Trình Khuyết Tật & Phát Triển đã thực hiện trong khoảng thời gian từ tháng 7/2006 đến tháng 6/2007. Báo cáo này được dựa vào các hoạt động của năm trước sau khi DRD được thành lập và đi vào hoạt động dưới sự tài trợ của Ford Foundation

Trong báo cáo này cụm từ NKT là viết tắt của Người Khuyết Tật

Xin chân thành cảm ơn cô Pene Stambollouian đã hỗ trợ chúng tôi biên soạn báo cáo này.

Nội dung báo cáo

Nhiệm vụ, giá trị, và mục tiêu của DRD
Nền tảng và tóm tắt báo cáo hoạt động của DRD
Các hoạt động của DRD

1. Thư viện
2. Trang Web
3. Diễn đàn
4. Bản tin
5. Tham vấn đồng cảnh
6. Các hội thảo
    - 6.1. Tình yêu, hôn nhân và gia đình của NKT
    - 6.2. Tại sao NKT khó tìm và giữ được việc làm
    - 6.3. Việc làm cho NKT – Cơ hội và thách thức khi Việt Nam gia nhập WTO
    - 6.4. Tôn vinh các bà mẹ có con khuyết tật thành đạt nhân ngày của Mẹ
7. Nghiên cứu
    - 7.1. Các rào cản việc làm của NKT
    - 7.2. Khảo sát, đánh giá các công trình công cộng mà NKT có thể tiếp cận
8. Thành lập các nhóm hỗ trợ
    - 8.1. Nhóm sinh viên khuyết tật
    - 8.2. Nhóm phụ nữ khuyết tật
    - 8.3. Nhóm khiếm thính
9. Các tập huấn
    - 9.1. Kỹ năng bình đẳng cơ hội về khuyết tật, lãnh đạo và quản lý nhóm
    - 9.2. Kỹ năng việc làm
    - 9.3. Sức khỏe sinh sản
    - 9.4. Các lớp tiếng Anh miễn phí
    - 9.5. Ngôn ngữ ký hiệu
    - 9.6. Kỹ năng viết dự án
10. Việc làm
11. Mạng lưới hỗ trợ
12. Các hoạt động khác
    - 12.1. Chương trình bàn mới cho các mái ấm/nhà mở
    - 12.2. Quốc tế thiếu nhi cho trẻ ở bãi rác Đông Thạnh
    - 12.3. Trang trí trái cây
    - 12.4. Danh bạ những thông tin NKT cần biết
13. Xây dựng năng lực cho nhân viên DRD
14. Các ấn phẩm
15. Đánh giá tổng quan

Kế hoạch duy trì hoạt động và những thách thức
Tóm tắt báo cáo tài chính

Nhiệm vụ DRD

Nhiệm vụ của Chương Trình Khuyết Tật và Phát Triển (DRD) là thúc đẩy sự tham gia đầy đủ và bình đẳng về cơ hội cho NKT trong xã hội.

Giá trị

DRD tin rằng:

- NKT cũng có quyền như những công dân khác để tham gia vào cộng đồng, sống đầy đủ và sống có giá trị.
- NKT có quyền quyết định nhu cầu của chính họ và xác định mục tiêu tương lai.
- Nếu được cho cơ hội bình đẳng, NKT có thể là những người xây dựng cộng đồng hiệu quả.

Mục tiêu DRD

1. Nâng cao nhận thức cho cộng đồng, xã hội và chính NKT về vấn đề khuyết tật
2. Xây dựng năng lực cho NKT, nhóm và các tổ chức của NKT
3. Thành lập và phát triển khóa đào tạo Công tác Xã hội với NKT tại Trường Đại học Mở

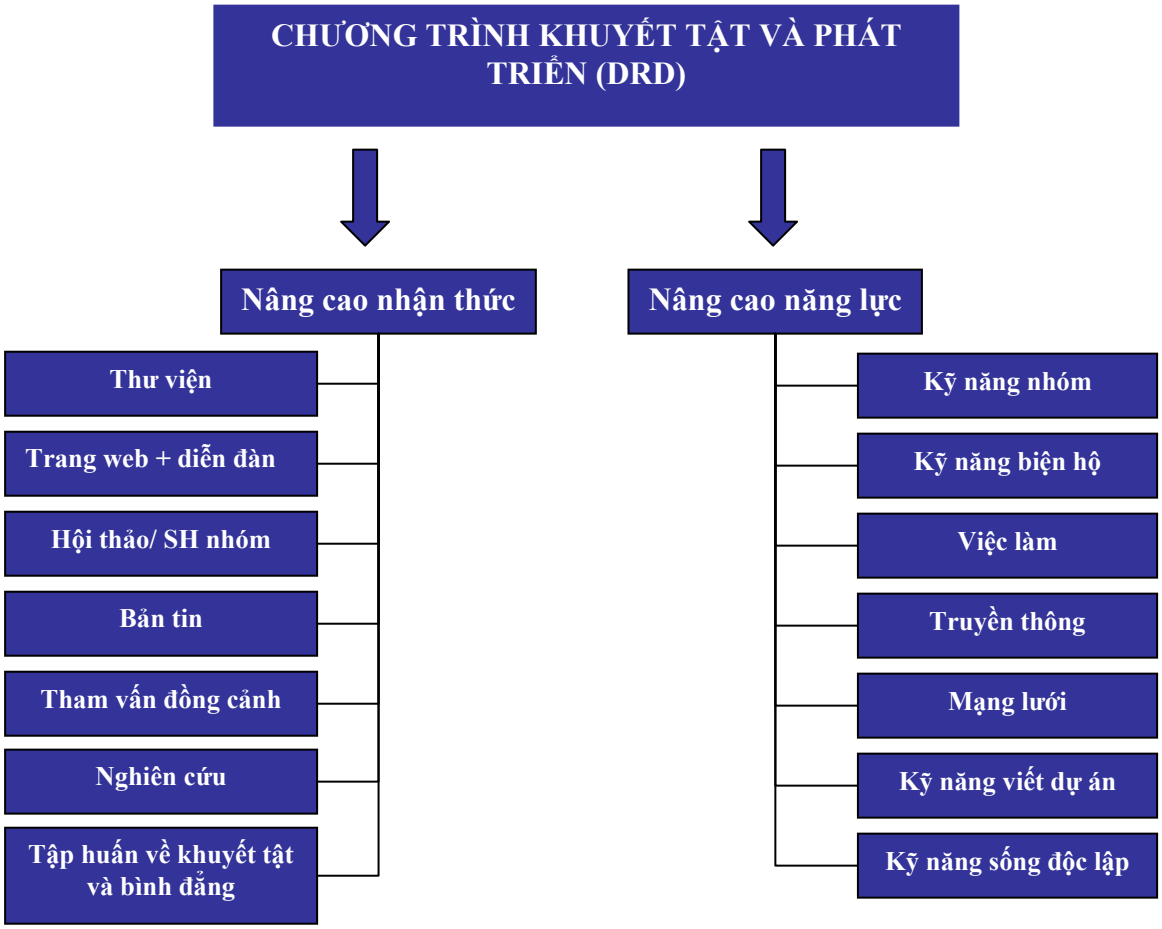

TÓM TẮT BÁO CÁO

DRD bắt đầu dự án bằng hai mục tiêu lớn:

- Người khuyết tật (NKT) tự tin hơn về khả năng của bản thân và tích cực tham gia vào các hoạt động phát triển xã hội ảnh hưởng đến cuộc sống của họ. Mục tiêu này được đánh giá bằng số lượng các hội/nhóm của NKT được thành lập và số lượng NKT tham gia vào các hoạt động do những hội/nhóm này tổ chức.

- Người không khuyết tật sẽ thay đổi định kiến sai lầm đã ăn sâu lâu đời về NKT rằng NKT không có khả năng, đáng thương, và chỉ là đối tượng của những hoạt động từ thiện. Từ đó, cộng đồng sẽ tạo môi trường thân thiện và hỗ trợ cho người khuyết tật hòa nhập xã hội. Mục tiêu này được đánh giá qua các hoạt động tổ chức cho NKT, số lượng NKT tham gia vào các hoạt động này, và sự tăng cường cơ hội tiếp cận các nơi công cộng cho NKT.

Sự tham gia và tự tin của NKT

Chúng ta đã chứng kiến sự tham gia tích cực và ngày càng nhiều của NKT vào các hoạt động của DRD trong suốt hai năm qua. Một số nhóm tự lực của NKT cũng tâm huyết trong việc khởi động những dự án của riêng họ để mối quan tâm của NKT được cộng đồng biết đến.

Có thể thấy điều này qua số lượng và mực độ tham gia của mọi người vào trang web của DRD. Số lượt truy cập trang web đã tăng lên gần 10 lần trong hai năm qua, từ 3,500 ở năm đầu tiên đến 34,000 trong năm thứ hai. Nhiều NKT truy cập trang web để tham gia diễn đàn trên trang web DRD (hiện nay diễn đàn có hơn 625 thành viên) để bày tỏ những suy nghĩ và quan điểm của họ qua rất nhiều chủ đề, để đọc bản tin của DRD, và tham gia trả lời khảo sát về xe gắn máy ba bánh và các vấn đề về việc làm. Trong thời gian tới, những người truy cập trang web DRD cũng có thể gửi vào những thắc mắc đến các vấn đề như văn bản pháp luật, sức khoẻ, và việc làm để được tham vấn hoặc cố vấn bởi các nhóm chuyên gia- những người quan tâm đã đồng ý hợp tác và hỗ trợ DRD. Mặc dù vẫn cần phải phát triển thêm (và DRD đang may mắn được sự hỗ trợ toàn thời gian của một tình nguyện viên của Chương Trình Đại Sứ Trẻ Úc), trang web này cũng đã gắn kết hàng trăm NKT ở TPHCM và các tỉnh thành.

Minh chứng thứ hai về sự tự tin của cộng đồng NKT là trong suốt hai năm qua họ đã tham gia đông đảo vào bốn hội thảo lớn do DRD tổ chức và sôi nổi tranh luận các vấn đề ảnh hưởng đến cuộc sống của chính họ. Các buổi hội thảo này luôn thu hút từ 70 đến 100 khách tham dự với các chủ đề Tình yêu, Hôn nhân và Gia đình của NKT, Rào cản trong Vấn đề Việc làm, và Việc làm cho NKT: Cơ hội và thách thức khi Việt Nam gia nhập WTO.

Vấn đề dạy nghề và việc làm luôn là chủ đề chính trong các hoạt động của DRD suốt hai năm qua, và cũng được DRD tăng cường thông qua việc phát triển từ mục người tìm việc và việc tìm người trên trang web DRD đến các lớp tiếng Anh miễn phí, và tư vấn trực tiếp cho các bạn khuyết tật đến nhờ DRD tìm việc làm.

Thứ ba là DRD đã hỗ trợ thành lập hoặc phát triển một số nhóm tự lực của NKT: họ đã cùng nhau hoạt động, khắc phục những khó khăn về đi lại và tiếp cận ở những khu trung tâm cũng như khó khăn của việc tham gia vào những sự kiện lớn bằng cách sinh hoạt ở những nhóm nhỏ hơn, gần gũi hơn. Cụ thể, chúng tôi cũng làm việc với sinh viên khuyết tật ở các trường đại học và trung học nhằm tìm cách giúp họ thành lập các câu lạc bộ hoặc mạng lưới riêng của họ. Tháng 5/2007 chúng tôi đã tổ chức buổi lễ tôn vinh các bà mẹ có con khuyết tật thành đạt nhân ngày của Mẹ, và đã nghe được mong muốn thành lập hội cha mẹ trẻ khuyết tật. Câu lạc bộ khiếm thính cũng đang được hình thành và phát triển. DRD hỗ trợ cho các nhóm non trẻ này bằng cách giúp họ phát triển những kỹ năng nhóm và tìm cách giúp họ tự đáp ứng các nhu cầu của nhóm.

Nhận thức cộng đồng và niềm tin của NKT

Những hoạt động thực hiện bởi DRD, cùng với sự hỗ trợ từ phía cộng đồng NKT và các tình nguyện viên, đã ít nhiều ảnh hưởng đến những người đang sinh sống và làm việc tại TPHCM. Hoạt động của DRD đã mang người không khuyết tật đến gần NKT – sinh viên, chủ doanh nghiệp, đại diện các phương tiện truyền thông, các nhà nghiên cứu, y bác sĩ, và nhân viên xã hội. Các hoạt động liên kết như các dự án nghiên cứu, tham vấn đồng cảnh, các lớp học ngôn ngữ ký hiệu, và các dự án cộng đồng sẽ được mô tả chi tiết hơn trong báo cáo này. Qua hai năm hoạt động, ngày càng nhiều người hiểu hơn về NKT và những điều họ có thể cống hiến cho cộng đồng, cũng như hiểu hơn về những rào cản mà NKT vượt qua để hội nhập xã hội.

Chúng tôi hiện nay đang phát hành quyển "Thông Tin NKT Cần Biết" để giúp NKT và cộng đồng hiểu thêm về quyền và nghĩa vụ của NKT được ban hành trong Pháp Lệnh Người Tàn Tật, đồng thời cũng cung cấp nguồn thông tin hữu ích hoặc những hỗ trợ mà NKT và gia đình họ có thể cần đến. DRD đã tập huấn đội ngũ 30 sinh viên thực hiện khảo sát khả năng tiếp cận của các công trình công cộng ở 18 quận huyện tại TPHCM. Gần đây, DRD cũng được mời tham gia nhóm cố vấn về vấn đề việc làm cho NKT do Liên Đoàn Lao Động Thế Giới (ILO) và Phòng Thương Mại TP.HCM (VCCI) tổ chức nhằm nâng cao nhận thức về vấn đề khuyết tật cho các doanh nghiệp và thúc đẩy tạo môi trường làm việc không rào cản cho NKT. Mối quan hệ hợp tác ngày càng mở rộng.

DRD luôn xây dựng và củng cố mối quan hệ với giới truyền thông (đài phát thanh, truyền hình, và báo chí). Các cơ quan này đóng vai trò rất quan trọng trong việc giúp DRD chuyển tải các vấn đề khuyết tật đến với cộng đồng rộng lớn hơn. Môi trường làm việc thân thiện và chuyên nghiệp đã thu hút rất nhiều khách trong và ngoài nước đến làm việc với DRD. Trong hai năm qua, DRD đã hỗ trợ hơn 60 sinh viên thực hiện đề tài hoặc nghiên cứu xã hội liên quan đến khuyết tật.

Được nhìn nhận như một tổ chức uy tín và là đại diện của NKT, nhân viên của DRD và đại diện của các nhóm thành viên cũng đã được mời tham gia các hội nghị hoặc hội thảo ở các cấp quốc gia, khu vực, và quốc tế.

DRD cũng đang xúc tác việc thành lập Hội Người Khuyết Tật Thành Phố. Hình ảnh và uy tín của DRD đang được cộng đồng NKT, các tổ chức xã hội, cơ quan truyền thông, doanh nghiệp, và cơ quan nhà nước thừa nhận.

Những ngày sắp đến…

Trước mắt còn rất nhiều việc cần phải làm. Chúng tôi đã nỗ lực làm việc để đáp lại niềm mong mỏi của NKT – những người đã biết đến DRD và tôn chỉ của DRD từ khi mới thành lập - tuy nhiên, chúng tôi vẫn còn một số mục tiêu chưa hoàn thành.

Với những kinh nghiệm hiện nay và những tiến bộ mà chúng tôi đạt được trong hai năm qua, chúng tôi luôn tìm cơ hội học hỏi và nâng cao năng lực để phục vụ tốt hơn nhu cầu ngày càng tăng của cộng đồng NKT. Chúng tôi tin rằng với sự phát triển của đất nước, ngày càng có nhiều cơ hội cho DRD và các tổ chức của NKT hợp tác với cơ quan nhà nước cũng như với các doanh nghiệp để tạo cơ hội bình đẳng cho NKT, và làm cho cộng đồng xã hội ngày càng tin tưởng hơn vào khả năng và sự cống hiến của NKT.

HOẠT ĐỘNG CỦA DRD

Các hoạt động của DRD dần dần được củng cố và phát triển trong năm qua.

1. **Thư viện:** DRD cố gắng tập trung xây dựng thư viện nguồn trong lĩnh vực khuyết tật để cung cấp thông tin cho các cá nhân quan tâm, đặc biệt là NKT, cha mẹ có con khuyết tật, sinh viên xã hội học, và các nhà nghiên cứu. DRD sẽ cố gắng liên lạc với các tổ chức liên quan để chia sẻ thông tin.

   - Cho đến nay, thư viện của DRD đã thu thập được 780 đầu sách, tài liệu tập huấn, đề tài nghiên cứu, báo cáo, và tạp chí các loại.
   - DRD đã liên lạc và thường xuyên nhận được các bản tin như là:
     - Bản tin Công tác xã hội do Trung tâm Nghiên cứu và Phát Triển TP. HCM (SDRC) phát hành;
     - *Tạp chí Người Bảo Trợ do* Hội Bảo Trợ Người Tàn Tật và Trẻ Mồ Côi *Hà Nội phát hành*
     - Bản tin sức khỏe "Hậu sốt bại liệt" do Tổ chức Sức Khỏe Quốc Tế về Hậu Sốt Bại Liệt, Mỹ phát hành
     - Bản tin "*Evaluation Exchange" do* Harvard Family Research Project, Harvard Graduate School of Education, Mỹ phát hành
     - Bản tin "*Empowerment" do Trung tâm Phát Triển về vấn đề khuyết tật ở Châu Á Thái BìnhDương, Thái Lan* phát hành
     - Nhà Nghiên Cứu Từ Trung Tâm Hỗ Trợ Kỹ Thuật ở Hawaii (ATRC)

Làm việc với sinh viên Khoa Xã HộiHọc

Làm việc với sinh viên Viện Á Châu

Khách tham quan thư viện

Trong những năm qua, ngày càng có nhiều khách đến văn phòng DRD. Trong số đó có nhiều doanh nghiệp quan tâm đến lực lượng lao động khuyết tật tiềm năng. 29 sinh viên ngành Khoa học xã hội ở các trường cao đẳng, đại học (tăng 30 người so với năm trước) đến tìm các thông tin, số liệu liên quan đến lĩnh vực khuyết tật cũng như nhờ nhân viên DRD hướng dẫn các đề tài nghiên cứu của họ như là:

- Làm thế nào để đọc hoặc viết chữ nổi – chữ viết của người khiếm thị;
- Việc làm cho phụ nữ khuyết tật;
- Hướng nghiệp và tạo việc làm cho người khiếm thính;
- Xe hơi tiếp cận cho người sử dụng xe lăn;
- So sánh cơ hội việc làm giữa NKT sống ở nông thôn và thành thị; v.v.

2. Trang web: Số người truy cập trang web của DRD đã tăng từ 8,500 lượt vào ngày 30/06/2006 đến 34,270 lượt ngày 30/06/2007

Do lỗi kỹ thuật, DRD đã bị mất tên miền www.drdvietnam.org và không thể mua lại được; vì thế, DRD đã đổi tên miền mới là www.drdvietnam.com. Trang web này cũng được tiếp tục hỗ trợ kỹ thuật từ các tình nguyện viên. Các mục bên dưới vẫn đang được cập nhật:

- Thông tin về các hoạt động của DRD
- Các báo cáo về hội thảo
- Các bài báo về hoạt động và triết lý của DRD
- Các bài báo do nhân viên DRD và những người khác viết
- Các tin về khuyết tật trên thế giới,
- Khoa học kỹ thuật – các phát minh mới về dụng cụ trợ giúp cho NKT
- Các chương trình xã hội do nhà nước tổ chức,
- Văn bản pháp luật liên quan đến NKT
- Cơ hội việc làm cho NKT
- Cơ hội học nghề cho NKT
- Gương của NKT
- Liên kết các trang web khuyết tật khác

Trang web DRD cũng đã thêm các thông tin học bổng từ nhiều trường đại học/quốc gia khác nhau cũng như cơ hội việc làm ở các tổ chức phi chính phủ mà NKT có thể tiếp cận.

Công cụ khảo sát trực tuyến:

a. Về "Quyền của NKT khi sử dụng xe gắn máy ba bánh" dựa theo kết quả của 179 người trả lời ngày 30/06/2007 như sau:
   - ✓ Không cần xem xét mà nên cấm TẤT CẢ các loại xe 3 bánh tự chế, kể cả xe đang sử dụng đúng cho mục tiêu đi lại của những NKT 1%
   - ✓ Xem xét và cấp giấy phép cho TẤT CẢ các loại xe 3 bánh tự chế mà NKT đang sử dụng để dễ kiểm soát việc vi phạm của những người không phải là KT 0%

- ✓ Kiểm định chất lượng những nơi sản xuất xe 3 bánh và cấp giấy phép cho những nơi này để NKT có thể sử dụng an toàn và hợp pháp những xe 3 bánh đã kiểm định này 0%
- ✓ Kiểm định chất lượng những nơi sản xuất xe 3 bánh và cấp giấy phép cho những nơi này, cũng như tổ chức các lớp về luật giao thông để NKT được học và thi lấy bằng lái, để NKT có thể sử dụng an toàn và hợp pháp những xe 3 bánh đã kiểm định này 99%

b. Một cuộc khảo sát trực tuyến khác đã được triển khai và vẫn đang chờ ý kiến phản hồi của người truy cập trang web và các hoạt động của DRD.

Để phát triển thư viện điện tử, trang web hiện tại và cách viết mã trang web không phù hợp để nâng cấp. Vì thế, DRD cần phải thay đổi trang web mới và sử dụng bộ mã mới hòan tòan.

3. Diễn đàn

Diễn đàn DRD hiện nay đã có 621 thành viên với 849 chủ đề và 2188 ý kiến. Các chủ đề được thảo luận nhiều nhất là:

- NKT đã sẵn sàng chưa khi cơ hội việc làm đến với họ?
- NKT có nên ứng cử đại biểu Quốc hội không?
- NKT có nên lập gia đình?
- Chấp nhận khuyết tật hay không?
- NKT và phương tiện giao thông công cộng
- NKT và việc lạm dụng tình dục
- NKT và CMND
- NKT và bảo hiểm y tế
- NKT, sự cô lập, và mặc cảm tự ti
- NKT và đói nghèo
- …,

Sự cô đơn và tình yêu vẫn là mối quan tâm chính của các thành viên với số người truy cập và tranh cãi cao nhất.

Qua công cụ khảo sát trực tuyến, các thành viên đã bày tỏ rằng, diễn đàn DRD đã giúp họ:

- Hiểu thêm về NKT và những khó khăn mà họ gặp phải trong cuộc sống hằng ngày
- Tăng thêm kiến thức trong cuộc sống
- Tìm được nơi chia sẻ và giảm bớt căng thẳng
- Có được những bài học hay thông qua câu chuyện của các thành viên và qua đó giúp họ vượt qua được những khó khăn trong cuộc sống.

Sau đây là các ý kiến chia sẻ của các thành viên trên diễn đàn:

Tôi thật sự rất thích trang web của các bạn. Phải nói rằng trang web của các bạn ngày càng hay hơn nhiều so với những trang web khuyết tật khác. Cám ơn chương trình Khuyết Tật và Phát Triển đã tạo ra sân chơi thật bổ ích này. Tôi thấy trang web này đã là một mái nhà cho biết bao nhiêu người chia sẻ với nhau (cuocdoilavay)

Trang web của các bạn luôn cập nhập tin tức thường xuyên và luôn luôn mới. Trang web của các bạn rất hay khi giữ được một hoà khí như thế trên diễn dàn của mình.. .Nó luôn hướng tới cái đẹp của cuộc sống.... Mong rằng dự án giúp người khuyết tật này sẽ được phổ biến rộng rãi hơn nữa. (TH20))

Trang Web của DRD thật sinh động và tình cảm. Tôi cũng là một thành viên của DRD này. Ngày nào không ghé qua trang web vì bận công tác hay vì trang web bị trục trặc gì đó không thể vào được là tôi thấy trống trải vô cùng. (suongbinhminh)

Lần đầu tiên mình vào trang Web DRD của các bạn. Điều mình thiện cảm nhất là các bạn có trang diễn đàn rất ấm cúng. Các thành viên của trang web có những bài viết trả lời hay và chia sẻ rất thật tình. Mình không ngờ đây là một trang web rất thú vị, giúp mọi người hiểu rõ hơn về ý nghĩa của những gì các bạn đang làm, và giúp những người KT như mình khi cô đơn cũng vơi bớt đi phần nào cảm xúc. (Anhdao)

Đã qua 4 tháng mình tham gia diễn đàn DRD. Sau chừng ấy thời gian mình hiểu hơn được nhiều vê những người bạn KT của mình,những suy tư,trăn trở,khó khăn..mọi thứ..!! Biết rằng họ cũng là một phần trong cuộc sống vốn đa dạng này. Mong rằng diễn đàn sẽ được nhiều người biết tới, được nhiều người cùng bước đi đồng hành..! (Happy)

Trong thực tế, đa số NKT có trình độ học vấn thấp và ít có cơ hội tiếp cận internet nên phần lớn thành viên của DRD là những người không khuyết tật.

4. Bản tin:

Tờ tin hàng tháng do các sinh viên học sinh (không khuyết tật) thực hiện, là cuộc thử nghiệm của DRD với tham vọng: (1) tạo sân chơi cho nhóm Teen để các em có định hướng tích cực và phát triển kỹ năng, và (2) dần dần nâng cao nhận thức về vấn đề khuyết tật và NKT.

Tuy nhiên, các em dường như quan tâm nhiều về vấn đề sinh viên học sinh và sức mạnh của tuổi trẻ hơn là nói về các sự kiện liên quan đến khuyết tật do DRD tổ chức, và các em không thể xoay xở với lịch học dày đặc của mình để viết bài cho tờ tin. Do vậy, tờ tin của DRD thường có trễ. Các sinh viên khuyết tật tại các trường cao đẳng/đại học có mối quan tâm đến tờ tin nhưng cũng không thể quản lý được thời gian. Vì vậy, DRD quyết định ngừng phát hành sau 8 tờ tin.

Tham quan tòa soạn báo Tuổi Trẻ

Mặc dù thất bại với tờ tin, DRD vẫn thành công trong việc tuyển dụng và phát triển nhóm hơn 20 học sinh/sinh viên trung học, đại học, các em này có:

- Sự hiểu biết đúng về NKT và những khó khăn mà họ gặp trong cộng đồng
- Có được những kỹ năng xã hội và tự tin trong giao tiếp thông qua các buổi gặp gỡ, trò chuyện với những bạn bè của DRD – những người này làm việc ở các công ty/tổ chức uy tín

Trưởng nhóm này đã nhận được học bổng tham dự hội nghị Lãnh Đạo Trẻ tại Glasgov, Scotland từ ngày 23- 27/05/2007 do Đại hội đồng thế giới CIVICUS tổ chức. Hội nghị năm 2007 đã mời 150 đại biểu đại diện cho 90 quốc gia trên khắp thế giới, họ là những nhà hoạt động trẻ tuổi và năng động trong lĩnh vực dân sự và xã hội. Diễn đàn này là nơi hội tụ các công dân trẻ trên thế giới để chia sẻ kinh nghiệm và xây dựng chiến lược vì một thế giới công bằng. Với sự thừa nhận này, giới trẻ đang vạch kế hoạch xây dựng một nhóm công tác xã hội độc lập (DRD chỉ đóng vai trò tư vấn cho nhóm chứ không trực tiếp quản lý nhóm nữa) làm công việc nối kết và thúc đẩy các học sinh trung học và đại học hành động vì một xã hội công bằng.

5. Tham vấn đồng cảnh

Chấp nhận thân chủ như họ "là" và khơi gợi những tiềm năng để giúp họ lớn lên là một trong những nhiệm vụ của tham vấn viên, văn phòng DRD là nơi mà thân chủ tin tưởng bày tỏ những cảm xúc, và những vấn đề họ gặp trong cuộc sống.

- Ngày càng có nhiều người đến tìm việc làm và hỏi thông tin về các trường dạy nghề, trường chuyên biệt dành cho NKT, …
- Số khác đến tìm nguồn động viên chia sẻ.
- Các doanh nghiệp tìm đến DRD để hỏi các thông tin về chính sách.
- Sau khi huấn luyện thành công các tham vấn viên đồng cảnh cho Khoa Tủy Sống – Bệnh viện Điều Dưỡng, PHCN và Điều Trị Bệnh Nghề Nghiệp ở Quận 8, TP.HCM, DRD đã cung cấp dịch vụ tham vấn đồng cảnh và các hoạt động hỗ trợ cho 20 bệnh nhân tai biến tại Bệnh viện Chợ Rẫy. Mục tiêu của chương trình là giúp những người mới bị tai biến chấp nhận sự khiếm khuyết của họ và tận dụng những khả năng còn lại để tái hòa nhập xã hội thông qua các chương trình học nghề và việc làm sau khi ra viện. Cho đến hôm nay:

- Tất cả bệnh nhân này đều tự tin đi ra ngòai và biết lờ đi với những cái nhìn tò mò.
- Tất cả bệnh nhân đều biết giới hạn chức năng của cơ thể và biết làm thế nào để nói về điều đó.
- 16 bệnh nhân trẻ đều muốn học nghề và tìm việc làm. DRD đã giới thiệu một bệnh nhận làm việc tại cơ sở may.
- Ba bệnh nhân đang chuẩn bị học tin học tại trung tâm dạy nghề cho NKT
- Ba bệnh nhân có thể sử dụng xe búyt để đi làm và mua sắm.

Chúng ta đi tham quan Đầm Sen nhé!!

Thông qua các hoạt động ngoại khóa như đi công viên, nhà hàng, tham quan bảo tàng, … nhóm này cũng đã góp phần nâng cao nhận thức cho các tài xế xe búyt, hành khách đi xe búyt, khách bộ hành, nhân viên các nơi vui chơi giải trí. Đặc biệt, sau các buổi thảo luận do nhân viên DRD tổ chức, các y bác sĩ đã có cơ hội lắng nghe ý kiến của bệnh nhân, và các cấp lãnh đạo của Bệnh viện Chợ Rẫy đang xem xét để thành lập phòng Y Công, hiện nay họ đang tìm nhân viên công tác xã hội có chuyên môn làm việc trong lĩnh vực này nhằm giúp bệnh viện cung cấp dịch vụ ngày càng tốt hơn.

6. **Hội thảo:** Dựa theo mối quan tâm của NKT, DRD đã tổ chức các hội thảo với những chủ đề khác nhau (Vui lòng xem bản tóm tắt trên trang web www.drdvietnam.com). Tất cả đều có sự tham dự của các cơ quan truyền thông.

6.1. Tình yêu, hôn nhân & gia đình của NKT được tổ chức vào ngày 9/7/2006:

Hội thảo này đã thu hút 78 người khuyết tật và không khuyết tật tham gia, ngòai ra còn có sự tham dự của các cơ quan báo đài như Báo Tuổi Trẻ, Người Lao Động, Phụ Nữ, Sinh Viên Vietnam, và đài truyền hình Đồng Nai. Một số bạn đã chia sẻ kinh nghiệm làm thế nào để chiếm cảm tình và được sự chấp nhận của gia đình đối phương.

Tất cả mọi người chăm chú lắng nghe chia sẻ!

Thật vậy, số chị em phụ nữ

khuyết tật lập gia đình và có con ít hơn so với nam khuyết tật. Sau khi thảo luận, các nhóm đưa ra những rào cản thường gặp phải như sau: Thường thành viên của gia đình ngăn cản vì sợ con cái của họ khổ khi kết hôn với người KT. Đôi khi, hoàn cảnh gia đình khó khăn (nghèo, phải gánh vác gia đình, …) cũng ngăn trở các bạn đi đến quyết định cuối cùng tiến đến hôn nhân với phụ nữ khuyết tật.

...Cuối cùng, em cũng chiếm được tình cảm của cha mẹ anh rồi!

Xã hội cũng thường lệch lạc về cách nhìn thẩm mỹ: NKT và người không KT không xứng đôi vừa lứa (đôi đũa lệch). Nguy hiểm hơn, có người còn cho rằng NKT không có khả năng tình dục hoặc sinh con, hoặc KT là di truyền nên sẽ sinh ra những đưa con dị tật.

Trong thực tế, đúng là NKT, nhất là phụ nữ KT gặp nhiều khó khăn khi mang thai (đi lại khó khăn, dễ ngã, sảy thai) và chăm sóc gia đình và con cái; khó khăn trong sinh hoạt chung với gia đình chồng (do nhà cửa được thiết kế cho người không KT); nuôi con cũng là cả vấn đề đối với người khiếm thị. Khó, nhưng không có nghĩa là họ không vượt qua được và không thực hiện được chức năng của mình. Bằng chứng là đã có những NKT lập gia đình và hạnh phúc.

Mặc cảm tự ti cũng là trở ngại lớn đối với NKT. Họ thường cho rằng người bạn không KT phải "hy sinh" rất nhiều khi đến với mình; Sợ người khác yêu mình không thật lòng mà chỉ là thương hại; lo lắng không hoàn thành vai trò trách nhiệm đối với gia đình.

Các tham dự viên đồng ý NKT cần hỗ trợ thêm về:

- Vấn đề hướng nghiệp việc làm
- Tham vấn để vượt qua những nỗi buồn
- Tập huấn kỹ năng sống để tự tin hơn và đối phó với những thách thức hằng ngày.
- Tập huấn về sức khỏe sinh sản.

6.2. Tại sao NKT khó tìm và giữ được việc làm được tổ chức vào ngày 20 tháng 8 năm 2006:

Hội thảo này được tổ chức với mục đích giải tỏa phần nào những bức xúc về vấn đề việc làm của NKT đã được bày tỏ ở lần hội thảo Tình Yêu, Hôn Nhân & Gia Đình. Có hơn 80 người tham gia bao gồm NKT, những người quan tâm, và các khách mời giao lưu như Bà Mai Thị Hoa - Trưởng phòng xã hội của Sở Lao Động Thương Binh & Xã Hội; Cô Nguyễn Thị Chiếu, phó giám đốc Trung Tâm Bảo Trợ Dạy Nghề và Tạo Việc Làm cho NKT; và các giám đốc đại diện cho nhiều doanh nghiệp khác.

Thảo luận với chuyên gia

Hội thảo này cũng thu hút sự tham gia của 10 báo đài như Tuổi Trẻ, Phụ Nữ, Saigon Giải Phóng, Vietnam Net, Nhân Dân, Lao Động Xã Hội, Tình Thương Cuộc Sống, Đài Tiếng Nói TPHCM, Đài Tiếng Nói Việt Nam, HTV9, and VTV1.

Câu hỏi được đặt ra là: "Đã có rất nhiều văn bản pháp luật, nghị định, thông tư của nhà nước, nhiều trung tâm hỗ trợ, đào tạo và giới thiệu việc làm cho NKT nhưng trên thực tế, tại sao vấn đề việc làm vẫn rất khó khăn? Làm sao để vượt qua những khó khăn đó?".

Thảo luận nhóm cho thấy rằng nhóm những người chưa có việc làm đưa ra nhiều rào cản hơn các nhóm khác. Những rào cản được tóm tắt như sau:

- Bản thân tự ti, mặc cảm, sức khỏe không cho phép ngồi lâu, mất thì giờ cho sinh hoạt cá nhân nhiều, không đi xa được, học nghề chưa đến nơi đến chốn hoặc không thích học, thiếu thông tin về nhà tuyển dụng, chưa biết đến chính sách việc làm cho NKT.
- Gia đình không quan tâm đến nhu cầu việc làm của con, sợ con khổ, không tin con mình có thể làm việc được.
- Môi trường chưa thuận tiện cho việc đi lại và sinh hoạt của NKT, xe buýt khó sử dụng vì thiếu bộ phận nâng xe lăn, thái độ phục vụ chưa tốt (gắt gỏng, không dừng hẳn để NKT lên xuống xe an toàn), tam cấp, nhà vệ sinh không phù hợp…
- Doanh nghiệp kỳ thị, không tin vào năng lực của NKT, thiếu thông tin về NKT, doanh nghiệp vừa và nhỏ cần người kiêm được nhiều việc, một số nghề đòi hỏi ngoại hình cũng hạn chế thị trường việc làm của NKT.
- NKT khó tiếp cận với chính sách, các trung tâm dạy nghề và giới thiệu việc làm, các nguồn vay vốn ưu đãi, thậm chí sau khi học nghề xong vẫn chưa đủ tay nghề theo yêu cầu của nhà tuyển dụng.

- Các bạn đã có việc làm thì gặp khó khăn về số giờ làm (bằng hoặc hơn người không khuyết tật vì ăn ở tại chỗ) và chế độ lương bổng (ít được tăng lương hơn người không khuyết tật).

...Rào cản thì dày đặc…

Một thành viên khuyết tật đưa ra ý kiến rất tượng hình: "Rào cản thì dày đặc, thực tế cho thấy những người vượt qua được là do tự xé hoặc may mắn gặp một nhà hảo tâm cấu cho thủng một lỗ mà chui qua".

Các thành viên cũng đề xuất giải pháp như sau:

- Bản thân NKT dám chịu vấp ngã để cứng cáp, tự tin hơn;
- NKT nên chủ động học việc, tìm doanh nghiệp, tìm thông tin, tìm nhà tài trợ;
- Đối với người chấn thương cột sống tìm việc làm tại nhà, qua Internet; tìm việc gần nhà hoặc ăn ở tại nơi làm việc.
- Đối với gia đình, NKT cần chứng minh khả năng làm việc, thuyết phục cha mẹ thay đổi nhận thức "giúp con tự lập tức là đem hạnh phúc đến cho con"
- Doanh nghiệp nên gặp gỡ trao đổi để hiểu thêm về NKT, cho NKT cơ hội thử việc, giúp đào tạo thêm, hỗ trợ đi lại ăn ở, sắp xếp công việc thích hợp với loại tật; giờ giấc, lương bổng phù hợp.
- Về đào tạo cần phải chất lượng và phù hợp với nhu cầu thực tế hơn, cần tiếp thị học viên với các doanh nghiệp bằng cách cho học viên đến các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất để thực tập.
- Về chính sách, cần kiểm tra đánh giá hiệu lực của các thông tư, nghị định.

Thoạt đầu, các bạn rất ngần ngại chia sẻ nhưng sau khi được khuyến khích thì các bạn trực tiếp cầm micro để đối thoại với các doanh nghiệp. Câu hỏi được đặt ra là *"Vì sao, theo những chia sẻ trên Diễn Đàn DRD, sau khi đào tạo các bạn vẫn không đủ tay nghề theo yêu cầu của nhà tuyển dụng?"* và *"Bao nhiêu phần trăm học viên đã có việc làm sau khi ra trường?"*. Và *"Thủ tục làm thẻ bảo hiểm y tế, trợ cấp hàng tháng, trợ cấp học nghề, vay vốn. Chúng tôi muốn tìm những thông tin này ở đâu?"*. Những câu hỏi này không có ai trả lời. Các ý kiến khác cho rằng *"Hình như không ai kiểm tra xem luật về việc làm cho NKT đã thực hiện tới đâu và chỉ thấy Sở LĐTBXH thể hiện vai trò của mình trong các dịp lễ, tết,*

hay kỷ niệm ngày khuyết tật Việt Nam và Quốc tế". Bầu không khí trở nên sôi động hơn với nhiều câu hỏi được đặt ra.

Đại diện của Sở LĐTB&XH nói rằng "người tàn tật" không nên nản lòng, không nên đòi hỏi quyền lợi của mình mà nên cố gắng hoàn thiện kỹ năng. Khi bị NKT phản đối về cách dùng từ, bà lại chống chế *"Các bạn KT cứ mặc cảm với chữ "tàn tật" thì làm sao xin được việc làm?"* (Theo Bà thì tàn hay khuyết cũng vậy thôi, chẳng khác gì nhau!).

Các doanh nghiệp cho thấy họ sẵn sàng tuyển NKT vì họ làm việc rất chăm chỉ, tự lập, và hoàn thành các công việc được giao. Một số công ty cho rằng họ rất quan tâm đến việc tuyển lao động khuyết tật nhưng không biết làm thế nào để tuyển.

Trước khi kết thúc hội thảo, các doanh nghiệp đồng ý hợp tác với DRD lập "nhóm hành động". Tuy nhiên, DRD thật sự lo lắng, bởi người khuyết tật đã chấp nhận quá lâu thân phận "vô tích sự" của mình và thách các bạn khuyết tật: "Các doanh nghiệp đã mở lòng rồi đấy, các bạn khuyết tật đã sẵn sàng chưa?".

6.3. Việc làm cho NKT – Cơ hội và thách thức khi Việt Nam gia nhập WTO *được tổ chức vào ngày 22 tháng 04 năm 2007*:

Hội thảo này thu hút hơn 100 sinh viên khuyết tật và các báo đài như Thời Báo Kinh Tế Sài Gòn, Thời Báo Kinh Tế Vietnam, Câu lạc bộ Phóng Viên Trẻ, Lao Động Xã Hội, Giáo Dục Thành Phố, Phụ Nữ, Thanh Niên, Tuổi Trẻ, Người Lao Động, Mực Tím, Sài Gòn Giải Phóng, và Pháp Luật Thành Phố.

Diễn giả là các chuyên gia đến từ các công ty khác nhau, phần lớn công ty họ có việc làm phù hợp với NKT (như kế toán, tin học, thiết kế, điện tử, may mặc). Nhìn chung, các chuyên gia đều nhấn mạnh:

- Gia nhập WTO có nghĩa là cạnh tranh gay gắt hơn; vì thế, NKT nên chọn công việc phù hợp với thể trạng và cố gắng trau dồi thêm kỹ năng.

Bạn đang trông đợi điều gì?

Một số công việc phù hợp với NKT là hành chánh văn phòng, quản lý nhân sự, kế toán, thiết kế, biên phiên dịch, … Tuy nhiên, những ngành nghề này đòi hỏi kiến thức rộng và kỹ năng chuyên nghiệp. Ngày nay, công nghệ thông tin được xem là công việc phù hợp với NKT.

Lắng nghe yêu cầu của nhà tuyển dụng....

- NKT nên có định hướng việc làm cụ thể và kế hoạch hành động rõ ràng. Khi nộp đơn xin việc, NKT phải biết yêu cầu của nhà tuyển dụng và chứng minh được khả năng sáng tạo của mình.
- Điều quan trọng là NKT phải biết học hỏi, có tinh thần cầu tiến và luôn trau dồi những kiến thức và kỹ năng. Nhà tuyển dụng đánh giá cao những phẩm chất như trung thực, đam mê công việc, vui vẻ, sáng tạo, …
- NKT nên trau dồi kỹ năng giao tiếp, kỹ năng ngoại ngữ, kỹ năng tổ chức và quản lý.
- NKT nên xem mình bình đẳng như những ứng viên khác và luôn chứng minh khả năng của mình hơn là ám ảnh với khuyết tật và mặc cảm tự ti.
- Để có kinh nghiệm việc làm, NKT tìm kiếm cơ hội thực tập ở nhiều công ty khác nhau.

Đối với người khiếm thị và khiếm thính, các chuyên gia chưa đưa ra câu trả lời thỏa đáng. Những người tham gia đồng ý rằng nên tổ chức nhiều hội thảo chuyên đề sâu hơn về những khó khăn của cộng đồng này.

Sau hội thảo và các bài báo đưa tin liên quan đến hội thảo, DRD đã tiếp rất nhiều khách trong đó NKT đến tìm việc làm, còn các doanh nghiệp đến để tuyển lao động khuyết tật.

6.4. Tôn vinh các bà mẹ có con khuyết tật thành đạt nhân ngày của Mẹ *(13/05/2007*):

... Những đứa con ngoan và những công dân tốt

DRD đã tổ chức hội thảo này nhằm tôn vinh các bà mẹ đã âm thầm hy sinh cho những đứa con khuyết tật – một bộ phận nhiều thiệt thòi của xã hội. với sự tham gia của hơn 70 người, gồm các phóng viên báo đài như Tuổi Trẻ, Phụ Nữ TP, Giáo Dục TP, Mực Tím, Pháp Luật, Người Lao Động, Thanh Niên, Yêu Trẻ, và Dân Trí.

Hội thảo này tạo cơ hội cho mọi người lắng nghe những sẻ chia và trăn trở của các bà mẹ, và chuyển tải đến cộng đồng thông điệp rằng "Chỉ thương yêu thôi thì không đủ mà phải thấu hiểu và hỗ trợ đúng cách để giúp những đứa con khuyết tật của mình phát triển và trở thành những công dân có ích cho xã hội."

Các bà mẹ là các họa sĩ...

Thông qua những chia sẻ, những người tham gia đều hiểu những khó khăn của người mẹ và công nhận rằng "Họ là những nghệ nhân tạo nên các nhân tài, là những nhà giáo dục đặc biệt, những anh hùng".

Những người tham dự đều cho rằng các bà mẹ đóng vai trò quan trọng trong việc nuôi dạy đứa con khuyết tật, xã hội cũng nên giúp họ hoàn thành trách nhiệm. Họ cũng quan tâm đến việc thành lập Hội cha mẹ có con khuyết tật. Hội này sẽ liên kết với những người quan tâm và những người biện hộ quyền lợi cho trẻ khuyết tật Tinh thần của hội thảo luôn thể hiện qua triết lý của DRD: "Khi nhìn vào người khuyết tật, hãy nhìn vào con người trước rồi hãy nhìn vào sự khuyết tật của họ"

7. Nghiên cứu:

DRD thường sử dụng phương pháp tham gia cho tất cả các nghiên cứu; …. Chúng tôi đề nghị nhóm nghiên cứu (trong báo cáo này sinh viên làm công tác phỏng vấn) và NKT cùng nhau xây dựng bảng hỏi hoặc mẫu quan sát, sau đó họ được tập huấn, phỏng vấn thử, và phản hồi.

7.1. NKT & việc làm:

Nghiên cứu này thu thập và phân tích những rào cản việc làm của NKT cả định lượng và định tính mà NKT đang gặp phải trong việc tìm và giữ được việc làm thông qua bảng câu hỏi. Dựa trên kết quả nghiên cứu, chúng tôi đưa ra những đề xuất cho các lớp tập huấn, chính sách, và chương trình liên quan.

Tìm những NKT có việc làm và tiếp xúc họ để phỏng vấn không dễ chút nào, chúng tôi phải sử dụng các mẫu có chủ định ở 5 quận như Tân Bình, Gò Vấp, Quận 6, Quận 8, Quận 9 và Quận Tân Phú. Theo kế hoạch dự kiến nghiên cứu này sẽ khảo sát trên 500 phiếu, nhưng thực tế 10 sinh viên đã khảo sát 321 phiếu.

Nghiên cứu này đang được tiến hành phân tích và viết báo cáo. Tuy nhiên, chúng tôi cũng có những kết luận như sau:

NKT không thể tìm được công việc phù hợp nếu họ không được đi học, không được tiếp cận cơ hội học nghề và phát triển các kỹ năng xã hội để học những kỹ năng làm việc. Những rào cản NKT thường gặp:

- Sự phân biệt đối xử của xã hội trong đó có các doanh nghiệp;
- Thiếu các chính sách hỗ trợ để thúc đẩy quyền tham gia đầy đủ vào các hoạt động xã hội và nơi làm việc;
- Thiếu thông tin về NKT chính vì vậy mà họ thường bị bỏ quên;
- Thiếu các dụng cụ hỗ trợ, nơi làm việc tiếp cận, và thông tin;
- Hệ thống giao thông và cơ sở hạ tầng không tiếp cận;
- Vấn đề tâm lý mà xã hội đã đặt ra từ lâu

7.2. Tiếp cận các công trình công cộng::

Mặc dù "Qui Chuẩn và Tiêu Chuẩn Xây Dựng Công Trình Để Đảm Bảo NKT Tiếp Cận Sử Dụng" đã được thông qua năm 1998 và chỉnh sửa năm 2002 nhưng NKT vẫn đối mặt với những rào cản vật thể mà ảnh hưởng đến việc hòa nhập xã hội của họ. Chính vì điều này đã thúc giục DRD thực hiện khảo sát việc thực thi Qui chuẩn. Kết quả này sẽ cho thấy những tác động của việc thực thi pháp luật và chúng tôi có thể đề xuất một số nơi cần chỉnh sửa trong tương lai mà điều này không chỉ mang lại lợi ích cho cộng đồng khuyết tật mà còn cho những người khác.

Thật không dễ để tiếp cận các tòa nhà cao tầng và các cơ quan, đặc biệt là cơ quan nhà nước để đo chính xác. Vì thế, nghiên cứu này phải áp dụng mẫu chỉ định cho 18 quận ở TP.HCM.

Nghiên cứu này đang trong giai đoạn tiến hành với sự tham gia của 33 sinh viên đã được tập huấn để thu thập 500 mẫu.

Làm thế nào để đo độ dốc?

8. Thành lập các nhóm hỗ trợ

8.1. Nhóm sinh viên khuyết tật: DRD đã có danh sách và thông tin liên lạc với hơn 100 sinh viên khuyết tật ở các trường cao đẳng, đại học tại TPHCM. Phương tiện đi lại là một trong những trở ngại lớn để họ đến tham dự các buổi họp liên quan. Cuối cùng, DRD đã thay đổi chiến lược như sau:

- Nhân viên DRD đã làm việc với các trưởng nhóm hướng dẫn họ thành lập và hoạt động phù hợp với tình hình thực tế đối với các trường có số lượng sinh viên khuyết tật đông như Trường Dạy Nghề Kỹ Nghệ 2 (42 sinh viên), trường Công Nghiệp Thực Phẩm (20 sinh viên).

- Đối với sinh viên khuyết tật ở các trường khác, DRD đã mời họ tham gia các hoạt động và nối kết họ với các nhóm có sẵn.

8.2. Phụ nữ khuyết tật:

Dựa trên mối quan tâm của các chị em phụ nữ khuyết tật chưa từng tham gia hoạt động nhóm, DRD đã hỗ trợ thành lập 2 nhóm với hơn 20 người. Họ thường xuyên gặp nhau với sự hỗ trợ và điều phối của nhân viên DRD. DRD cũng đã nối kết họ với các nhóm khác đặc biệt là Hội Thanh Niên Khuyết Tật TPHCM và nhóm sinh viên khuyết tật.

8.3. Nhóm khiếm thính:

So với các dạng tật khác như khuyết tật vận động, khiếm thị thì khiếm thính là cộng đồng bị cô lập nhiều nhất. Do rào cản ngôn ngữ nên người khiếm thính khó tiếp cận được các hoạt động bên ngoài đặc biệt là giáo dục, hướng nghiệp và dạy nghề.

Trước đây, họ đã thành lập câu lạc bộ của người khiếm thính với hơn 300 thành viên tham gia với hy vọng là tìm được sự đồng cảm và hỗ trợ nhau. Tuy nhiên, câu lạc bộ này không tồn tại được do thiếu kỹ năng quản lý và lãnh đạo nhóm. Nhờ sự hỗ trợ và tư vấn của DRD, các thành viên này đã đồng ý và thành lập nhóm trở lại. Bây giờ, họ thường xuyên gặp nhau 2 tuần/lần để tập huấn các kỹ năng và thảo luận kế hoạch hành động cho tổ chức và các hoạt động trong tương lai.

9. Các tập huấn:

9.1. **Kỹ năng bình đẳng cơ hội về khuyết tật, lãnh đạo và quản lý nhóm**: (1) Các kỹ năng này khó tập huấn trong một nhóm lớn như kế hoạch đề ra, (2) trình độ học vấn của người khuyết tật cũng khác nhau nên DRD phải thay đổi phương pháp tập huấn: các kỹ năng này được bao gồm trong các buổi họp nhóm. Trong các nhóm nhỏ, các cá nhân cảm thấy tự tin và có cơ hội chia sẻ hỗ trợ nhau.

Mô hình khuyết tật

9.2 Kỹ năng việc làm: Thoạt đầu, chiến lược của DRD là (1) tiếp cận với các sinh viên khuyết tật ở các trường cao đẳng và đại học để hướng dẫn họ thành lập nhóm/câu lạc bộ của sinh viên khuyết tật; (2) sau đó tập huấn các kỹ năng việc làm cho các thành viên của nhóm – những người lao động tiềm năng. Tuy nhiên, khó khăn về phương tiện đi lại đã làm chậm tiến trình thành lập nhóm/câu lạc bộ của sinh viên khuyết tật. Vì thế, DRD đã tập huấn cho từng cá nhân khi họ đến văn phòng tìm việc làm. Nhân viên DRD đã giúp họ biết làm thế nào để viết sơ yếu lý lịch và đơn xin việc thuyết phục đồng thời cũng giúp họ chuẩn bị tâm lý khi đi phỏng vấn.

***9.3 Sức khỏe sinh sản*:** Theo các mối quan tâm của các thành viên trong hội thảo mà DRD tổ chức và các thành viên diễn đàn, DRD và Hội Thanh Niên Khuyết Tật (Hội TNKT) đã phối hợp tổ chức tập huấn về sức khỏe sinh sản cho hội viên của Hội TNKT đặc biệt là chị em phụ nữ. Tập huấn này gồm một chuỗi 21 chủ đề với sự hướng dẫn tình nguyện của nữ hộ sinh đang công tác tại Trng tâm Y tế Quận 8. Tập huấn này đã thu hút 15 – 20 học viên và sẽ hòan tất vào tháng 12 năm 2007.

9.4 Các lớp dạy Anh văn miễn phí: Dựa trên nhu cầu của những người không thể đến các trung tâm ngọai ngữ bên ngòai, DRD đã tổ chức 2 lớp học tiếng Anh với sự hỗ trợ của các tình nguyện viên và cơ sở 2 trường Đại học Mở (trong thời gian đợi xây dựng):

a. Dành cho 11 người khuyết tật vận động
b. Dành cho 3 người khiếm thính (giúp họ nâng cao tiếng mẹ đẻ- tiếng Việt trong giao tiếp cũng như cách sử dụng trật tự từ và cấu trúc câu)

9.5 Ngôn ngữ ký hiệu: Vì giao tiếp là rào cản lớn nhất trong việc hòa nhập xã hội đối với người khiếm thính, nên việc giới thiệu và khuyến khích cộng đồng học ngôn ngữ ký hiệu là rất cần thiết. Sau khi thông báo lớp học, có 37 người đăng ký tham dự lớp học trong đó có sinh viên, người khuyết tật vận động, luật sư, giám đốc công ty du lịch, và người khiếm thính. Họ cho rằng họ muốn giao tiếp với bạn bè khiếm thính, hỗ trợ cho người khiếm thính khi ra tòa, giao tiếp với khách du lịch là người khiếm thính, và một số người vì tò mò muốn biết thêm một ngôn ngữ nữa. Chúng tôi đã tổ chức 3 lớp khác nhau với sự hướng dẫn của 6 sinh viên khiếm thính ở Khoa Nghiên Cứu Văn Hóa Người Điếc trực thuộc Cao Đẳng Sư Phạm Đồng Nai. Những lớp này, học viên đóng góp một phần nhỏ để hỗ trợ chi phí đi lại cho các giáo viên cũng như chi phí tài liệu. Những học viên nghèo được miễn hoặc giảm một phần học phí.

***9.6 Kỹ năng viết dự án*:** Phối hợp với Hội TNKT, Diễn đàn người khuyết tật, và tổ chức Giáo Dục & Phát Triển (EFD) chuẩn bị tổ chức khóa tập huấn "Gây quỹ và viết dự án" cho 20 trưởng nhóm ở các tỉnh phía Nam trong khoảng thời gian 4 ngày vào tuần đầu của tháng 8 năm 2007.

10. Việc làm cho người khuyết tật

Khi nhu cầu cơ bản của người khuyết tật chưa được đáp ứng thì khó mà nói đến vấn đề nhận thức. Mười người khuyết tật tìm đến DRD thì hết 7 người đến để tìm việc làm. Dựa trên mối quan tâm đó, DRD đã tổ chức nhiều hội thảo liên quan đến việc làm (xem mục 6.1 & 6.2), thực hiện nghiên cứu về tình hình việc làm của người khuyết tật (xem mục 7.1), và xúc tác để mọi người thảo luận những rào cản việc làm trên diễn đàn DRD.
Quan tâm chính của NKT đã thôi thúc DRD đóng vai trò là cầu nối giữa nhà tuyển dụng lao động và người lao động.

Ở văn phòng: Chúng tôi thiết lập cơ sở dữ liệu. Người tìm việc sẽ điền vào phiếu nhu cầu, nhân viên DRD đánh giá và hỗ trợ một số kỹ năng cho họ như viết đơn xin việc, phỏng vấn, …(xem 9.2). Sau đó, chúng tôi giới thiệu họ với các nhà tuyển dụng tiềm năng, và theo dõi từng bước (tư vấn, giới thiệu việc khác phù hợp hơn,…) nếu cần thiết. DRD đã làm việc trực tiếp với 41 người tìm việc: 16 người (chiếm 39%) đã có việc làm, số còn lại không đáp ứng được nhu cầu của nàh tuyển dụng và cần được đào tạo lại.

Ở TPHCM, có 16 trung tâm dạy nghề trực thuộc Ủy Ban Nhân Dân TP. Để tìm hiểu xem NKT có thể học nghề ở các cơ sở này không (chất lượng của những trung tâm này có cao hơn trung tâm dạy nghề dành cho NKT không), DRD đã gởi phiếu khảo sát đến các trung tâm này, nhưng con số phản hồi rất thấp chỉ có 25%. 4 trong số những trung tâm này nói rằng họ đã từng nhận học viên khuyết tật, và các ngành như tin học và kế tóan là phù hợp với NKT nhất.

Khó khăn lớn nhất là người khiếm thị và khiếm thính, thị trường lao động dường như đóng cửa đối với họ.

Trên trang web: Chúng tôi có mục "Việc tìm người" dành cho nhà tuyển dụng đăng các thông tin tuyển dụng, và mục "Người tìm việc" dành cho NKT đăng các nhu cầu việc làm. Chúng tôi cũng thường xuyên cập nhật các kỹ năng việc làm hữu hiệu để đăng tải trên trang web cho NKT học hỏi.

Mạng lưới liên kết: Nắm bắt được các nhu cầu việc làm của NKT qua các hội thảo do DRD hay các tổ chức khác thực hiện, DRD đã liên lạc và thiết lập mối quan hệ với các công ty, nhà máy để giới thiệu việc làm cho NKT. Do các doanh nghiệp bị bắt buộc nhận 2 – 3% lực lượng lao động là người khuyết tật nên hiện nay các doanh nghiệp cố gắng tìm lực lượng lao động khuyết tật có trình độ, có khả năng, và họ sẽ cần DRD tư vấn.

Vào tháng 8 năm 2007, ILO và VCCI TPHCM sẽ thực hiện chương trình thí điểm trong việc hợp tác với các nhãn hàng lớn (Nike, Adidas, Levis, etc.) để tập huấn cho họ về vấn đề NKT và môi trường làm việc. DRD sẽ tham gia chương trình này như là nhà cung cấp dịch vụ địa phương và sẽ tập huấn và tư vấn lại cho các doanh nghiệp/nhà máy trong tương lai.

11. Mạng lưới hỗ trợ

Nổ lực của chúng tôi đã được cộng đồng NKT, giới truyền thông, các tổ chức trong và ngòai nước thừa nhận.

Với các nhóm/tổ chức của NKT:

a. ***TPHCM*:** DRD đóng vai trò chính trong việc thúc đẩy thành lập tổ chức của NKT cấp thành phố với sự tin tưởng của các Hội/nhóm lớn như Hội TNKT, Câu Lạc Bộ Khuyết Tật Trẻ, và nhóm khiếm thính.

b. ***Việt Nam*:** DRD cũng tham gia vào nỗ lực chung của đất nước để thành lập Hiệp hội NKT quốc gia với 3 thành viên được đề cử trong ban vận động thành lập hiệp hội. Hiệp hội này sẽ được thành lập vào tháng 12 năm 2007.

c. ***Các quốc gia khác*:** DRD sẽ tiếp tục duy trì và thiết lập những mối quan hệ mới với các trung tâm/tổ chức liên quan đến khuyết tật để chia sẻ thông tin và hợp tác trong tương lai.

Với các tổ chức quan tâm: DRD vẫn duy trì hợp tác với các tổ chức:

a. *Diễn đàn NKT* (DF)
b. *Hội Trợ Giúp NKT Việt Nam* (VNAH)
c. *Handicap International Belgium* (HI)
d. *Văn phòng Điều phối càc hoạt động hỗ trợ NKT* (NCCD)
e. *Trường trung học Lao Động Xã Hội*
f. *Tổ chức Giáo Dục & Phát Triển* (EFD)
g. *Tổ chức Lao Động Quốc Tế* (ILO)

Với Các cơ quan ngôn luận: DRD được đánh giá là nơi tổ chức hội thảo "không có phong bì".

Với tình nguyện viên: Nhờ báo đài và trang web của DRD, nhiều người đã liên lạc với DRD và đề nghị hỗ trợ. Tình nguyện viên đã tham gia rất tích cực vào các hoạt động của DRD.

Năm nay, DRD đã nộp đề xuất đến Chương Trình Đại Sứ Trẻ Úc (AYAD) để tìm 1 tình nguyện viên IT chuyên nghiệp hỗ trợ DRD phát triển thư viện điện tử dành cho NKT trong khỏang thời gian 12 tháng. Vị đại sứ này bắt đầu làm việc vào ngày 17 tháng 7 năm 2007.

Tổ chức Hỗ Trợ Tình Nguyện Viên Nước Ngòai (VSO) đã liên lạc với DRD và xem xét làm việc như một trong những đối tác trong năm tới.

12. Các hoạt động khác: Những hoạt động này đã đánh bóng hình ảnh của DRD và chứng minh rằng NKT cũng có thể là những người xây dựng cộng đồng.

12.1. Chương trình bàn mới cho các mái ấm/nhà mở

Với sự hỗ trợ của các tình nguyện viên, DRD đã liên lạc với Công ty Chip Sáng để xin các đồ gỗ mà họ muốn thanh lý. Các tình nguyện viên này đã đóng lại được 57 chiếc bàn học và tủ đựng hồ sơ để tặng cho các mái âm/nhà mở ở nội ngoại thành.

12.2. Quốc tế thiếu nhi cho trẻ ở bãi rác Đông Thạnh nhân ngày 1 tháng 6 năm 2007

Để làm giảm bớt cái nhìn tiêu cực của cộng đồng đối với NKT, đặc biệt là trẻ em, DRD lập kế hoạch đưa NKT tham gia các hoạt động cộng đồng. Cuộc thi vẽ tranh chủ đề "Ước mơ của Bé" đã được tổ chức cho 80 trẻ ở bãi rác Đông Thạnh, Huyện Hóc Môn – bãi rác lớn nhất ở TPHCM do công ty sữa Vinamilk và Nhựa Bình Minh tài trợ. Bãi rác này nổi tiếng 3 không: "không nước sạch, không hệ thống

Lắng nghe, anh ta muốn trở thành bác sĩ!

thoát nước, và không sinh hoạt khu phố".

Trẻ con đều thích qùa, nhưng hôm nay chúng lại thích vẽ và chia sẻ những ước mơ hơn. Ước mơ của một số em làm người lớn phải thốn thức! (Con ước có được thú bông; con ước mẹ con sống lại để dẫn anh em con đi công viên chơi; con ước ba con kiếm thật nhiều tiền cho con đi học; con ước có nhà để ở, con ước làm có nhiều tiền để mua nhà cho ba mẹ, …)

Con ước mẹ con sống lại để dẫn anh em con đi công viên chơi!

Các hoạt động này giúp cho trẻ có cơ hội gần gũi và chơi đùa với các anh chị khuyết tật, qua đó họ hiểu nhau hơn.

12.3. Trang trí trái cây

Cùng nhau học nữ công gia chánh là cơ hội để chị em phụ nữ rời khỏi nhà và có thêm nhiều bạn mới. Để tạo luồng khí mới, DRD và DYA đã tổ chức lớp học "trang trí trái cây ngày tết" cho 20 học viên với sự hỗ trợ của chuyên gia ở Nhà Văn Hóa Phụ Nữ.

12.4. Danh bạ những thông tin NKT cần biết

Pháp lệnh NKT nhằm bảo vệ quyền của NKT. Tuy nhiên, để đọc và hiểu những chính sách này đối với những người hưởng lợi trực tiếp không dễ chút nào. Bên cạnh đó những thông tin về các dịch vụ xã hội như trường đặc biệt dành cho trẻ khuyết tật, trung tâm phục hồi chức năng, trung tâm dạy nghề, các tổ chức NKT, … thì NKT và gia đình họ biết rất ít.

Với sự hỗ trợ của tổ chức Handicap International Bỉ (HIB), DRD đang thiết kế quyển danh bạ dưới dạng hỏi đáp các qui định của chính sách và sử dụng ngôn từ dễ đọc dễ hiểu. Chúng tôi cũng cập nhật các dịch vụ mà NKT có thể tiếp cận.

DRD dự kiến sẽ hoàn thành quyển danh bạ này vào tháng 7 năm 2007 và phát cho các nhóm/cá nhân NKT. Sinh viên Xã Hội Học của trường Đại học Mở cũng có thể nhận quyển danh bạ này miễn phí.

12.5. Thành lập các nhóm cố vấn chuyên môn

Với sự hỗ trợ của các tình nguyện viên chuyên nghiệp, DRD đang thành lập các nhóm cố vấn chuyên môn mà NKT và những người quan tâm có thể liên lạc thông qua diễn đàn trang web DRD hoặc email trực tiếp. Những nhóm này là: .

a. Pháp luật: 5 luật sư
b. Sức khỏe: 6 bác sĩ
c. Định hướng nghề nghiệp: 6 doanh nghiệp
d. Tâm lý: 5 tham vấn viên

Nhóm chuyên gia về việc làm

13. Xây dựng năng lực cho nhân viên DRD

Để cung cấp dịch vụ hiệu quả, chất lượng và đóng vai trò điều phối tốt trong phong trào khuyết tật, DRD luôn nâng cao khả năng của nhân viên.

Học thông qua công việc: DRD luôn tổ chức buổi họp vào sáng thứ hai hằng tuần để mọi người chia sẻ những kinh nghiệm, khó khăn trong công việc.

Kỹ năng tập huấn: Bên cạnh việc học thông qua các hoạt động, nhân viên DRD cũng cố gắng tìm kiếm cơ hội bồi dưỡng kiến thức và kỹ năng thông qua các lớp tập huấn. Năm nay, chúng tôi đã tham gia:

- "Gây dựng tài sản dựa vào cộng đồng" do COADY tổ chức với sự tài trợ của CEEVEN vào tháng 9 năm 2006;
- "Trị liệu gia đình" được tổ chức tại Bệnh viện Tâm Thần do HI Bỉ tài trợ vào tháng 6 năm 2006;
- "Quản lý nhân viên" do SDTC tổ chức tại TPHCM vào tháng 7 năm 2007

Các hội thảo/chương trình trao đổi:

- "Hòa Nhập Vì Sự Phát Triển" do IDEA và Diễn Đàn NKT tổ chức tại Hà Nội vào tháng 6 năm 2007
- "Đánh giá việc thực thi khuôn khổ hành động thiên niên kỷ BIWAKO" do NCCD tổ chức tại Hà Nội vào tháng 6 năm 2007
- "Người sử dụng lao động với việc làm cho NKT" do ILO, VCCI tổ chức tại TPHCM vào tháng 5 năm 2007
- "Nâng cao năng lực đào tạo nghề và tạo việc làm cho NKT Việt Nam" do VABED tổ chức tại TPHCM vào tháng 5 năm 2007
- "Phụ nữ khuyết tật và sự phát triển đất nước" do IDEA và Diễn Đàn NKT tổ chức vào tháng 4 năm 2007
- "Hội nghị đóng góp ý kiến dự thảo điều lệ Hiệp Hội NKT VN" do NCCD tổ chức vào tháng 4 năm 2007
- "Tuyển dụng lao động là NKT vào các doanh nghiệp" do VNAH, Sở LĐTB&XH tổ chức tại TPHCM vào tháng 10 năm 2006

Phương tiện truyền thông

- Tháng 3/2007, Chương trình Nhịp Sống Trẻ trên Radio trực tuyến đã phát thanh buổi thảo luận về chống phân biệt đối xử với NKT, và cơ hội bình đẳng để hoà nhập cộng đồng.

DRD đã được tổ chức MIUSA hỗ trợ tham gia chương trình tập huấn "Năng cao nâng lực lãnh đạo cho phụ nữ khuyết tật" ở thành phố Eugene, bang Oregon, Mỹ vào tháng 08/2006 . DRD là một trong 200 ứng cử viên được chọn trong số 30 tổ chức đại diện cho các quốc gia khác nhau trên thế giới.

14. Các ấn phẩm

Chủ đề các bài báo nhằm nâng cao nhận thức về vấn đề khuyết tật:

- Trên trang web DRD:
  - *Nhân viên xã hội với NKT yêu cầu nhân viên này có thể hỗ trợ cho NKT và gia đình họ.*
  - *Chọn đồ chơi đúng cho trẻ em khiếm thính*
  - *Phụ nữ khuyết tật và bạo hành*
  - *Bảo hiểm y tế và NKT: một cánh cửa đóng*
  - *Công trình công cộng và NKT*
  - Tóm tắt các thảo luận trên Diễn đàn: Chấp nhận khuyết tật hay không?
  - Tóm tắt các thảo luận trên Diễn đàn: *Việc làm và NKT*
  - Tóm tắt các thảo luận trên Diễn đàn: *NKT có nên lập gia đình?*
  - *Người chấn thương tủy sống và đời sống chăn gối*

- Tất cả các bài báo này dễ dàng tìm thấy trên trang web của DRD. All these articles can be found on DRD's website. Cùng nhiều bài báo được đăng trên Tạp chí Người Bảo Trợ và bản tin Công tác xã hội của SDRC.

Đánh giá chung

Đây là một năm hoạt động bận rộn và nhiều thách thức đối với nhân viên DRD. Tuy vậy, DRD được đáp trả bằng sự quan tâm của NKT và tất cả những nỗ lực của chúng tôi tập trung vào việc xây dựng mô hình "nếu được tạo cơ hội bình đẳng, NKT cũng có thể trở thành những người xây dựng cộng đồng tốt" và DRD được xem là tổ chức đại diện được sự tin tưởng của cộng đồng NKT, cơ quan truyền thông, các tổ chức quốc tế. Xa hơn nữa, chúng tôi hy vọng các hoạt động của chúng tôi vẫn còn cần thiết trong việc hỗ trợ và hợp tác để thúc đẩy cơ hội bình đẳng cho NKT.

KẾ HOẠCH DUY TRÌ VÀ PHÁT TRIỂN HOẠT ĐỘNG

Với hai chức năng là trở thành trung tâm nguồn và thúc đẩy tham gia đầy đủ của NKT vào cộng đồng xã hội, DRD đang nỗ lực chuẩn bị cho:

- Việc thành lập Hội NKT TPHCM, cũng như
- Phát triển ngành Công tác xã hội với NKT thuộc trường Đại học Mở TPHCM.

Chương trình này sẽ "đưa Đại học Mở đến với cộng đồng và đưa cộng đồng đến với Đại học Mở".

Kế hoạch duy trì hoạt động

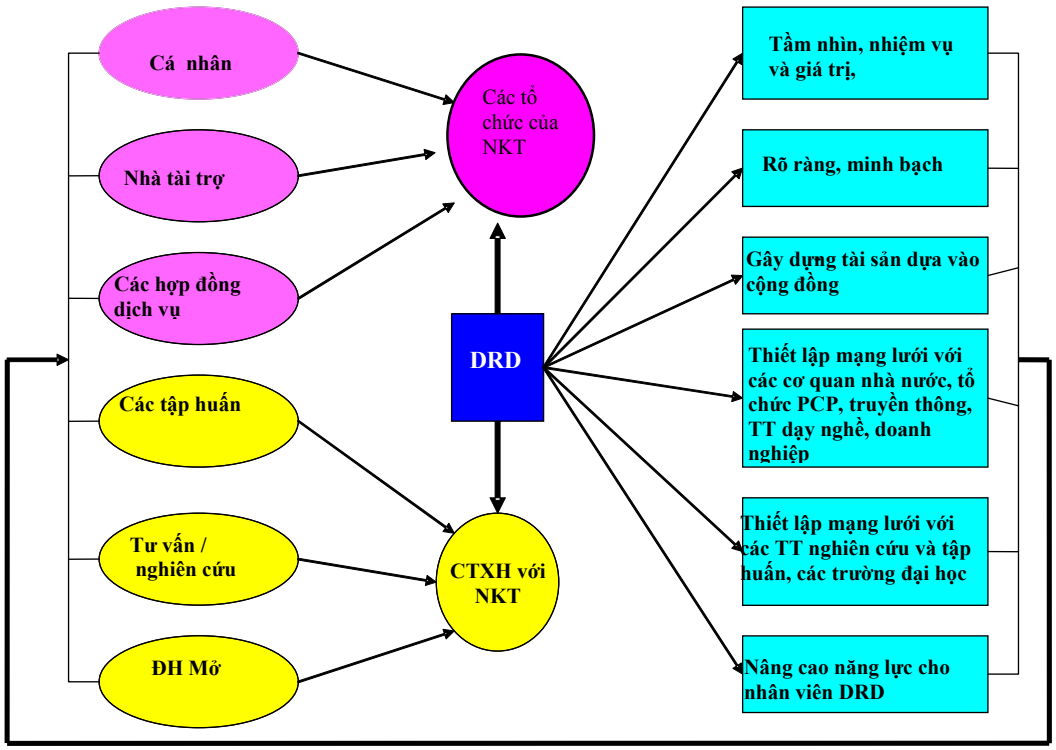

Những thử thách

Bên cạnh những thành công được đề cập trong báo cáo, DRD cũng gặp nhiều khó khăn mà ảnh hưởng đến việc duy trì hoạt động.

Vì chúng tôi làm việc cho và với cộng đồng thiệt thòi nhất trong những cộng đồng thiệt thòi, và bị bỏ quên trong khoảng thời gian dài nên việc nâng cao nhận thức và xây dựng năng lực cho họ phải mất nhiều thời gian. DRD phải thay đổi phương pháp tập huấn sao cho dễ dàng và thực tế hơn đối với NKT. Hơn nữa, DRD phải cố gắng áp dụng phương pháp xây dựng nguồn lực dựa vào cộng đồng (ABCD) đối với các hoạt động bằng cách tìm hiểu những mối quan tâm nhất của NKT và giúp họ nhận ra tiềm năng và tài sản mình đang có để thúc đẩy tối đa. Trong khi phương pháp này có thể huy động được tất cả các nguồn lực sẵn có trong cộng đồng và giảm bớt chi phí thì chúng phải mất nhiều thời gian để thực hiện. Vì thế, hai năm qua là khoảng thời gian chỉ đủ cho DRD xây dựng hình ảnh là một tổ chức uy tín và hiệu quả để thúc đẩy cơ hội bình đẳng cho NKT. Chính vì thế, DRD khó có thể duy trì hoạt động mà không có sự hỗ trợ nào.

Địa điểm họp cũng là một thử thách vì phương tiện đi lại và tiếp cận là hai vấn đề NKT quan tâm nhất. Trong thời gian qua, Đại học Mở cho chúng tôi sử dụng cơ sở 35 – 37 Hồ Hảo Hớn rất thoải mái vì nhà trường đang đợi cấp giấy phép xây dựng nên DRD đã sử dụng cơ sở này cho hầu hết các hoạt động với địa điểm thuận lợi và cơ sở vật chất có sẵn. Điều này không chỉ giúp DRD mở rộng việc hỗ trợ các nhóm mà còn giảm chi phí. Trong thời gian tới, DRD phải dời văn phòng đến một nơi hoàn toàn mới và gặp khó khăn do không gian hẹp không thể hỗ trợ cho các hoạt động nhóm.

TÓM TẮT BÁO CÁO TÀI CHÍNH

Danh mục	Chi phí trong kỳ	Đóng góp (*)
Nhân sự	17,907.06	
Thông tin, nghiên cứu, và hội thảo	3,741.58	3,079.59
Hành chánh	12,064.00	960.00
Trang thiết bị	-	375.69
TỔNG CỘNG	**$33,712.64**	**$4,415.28**

(*) Đóng góp của tình nguyện viên và cộng đồng
Những đóng góp này được biểu hiện dưới nhiều hình thức khác nhau như hỗ trợ phòng họp, phí chuyên gia tập huấn, báo cáo viên, thực phẩm, quà tặng, tình nguyện viên hỗ trợ NKT trong suốt các hoạt động, v.v

Hạng mục	Đơn vị tài trợ	Quy đổi thành tiền (USD)
Quản trị văn phòng		
1. Chi phí điện nước hàng tháng	Đại học Mở	960
Thông tin, hội thảo và các hoạt động ngoài chương trình		
1. Cẩm nang NKT cần biết	HI Bỉ	132,23
2. Hội thảo, tập huấn, và các hoạt động ngoài chương trình - Phòng họp - Chuyên gia tập huấn - Thực phẩm, quà tặng	Đại học Mở	1,999.12
	Công ty Nhựa Bình Minh	
	Cao đẳng Công Nghệ Thực Phẩm	
	Các cá nhân	
3. Thời gian và công sức của TNV	TNV	230,45
4. Bàn cho trẻ em ở các mái ấm	Công ty Chip Sáng	717,79
Trang thiết bị: 01 máy vi tính	Cá nhân	375.69
TỔNG CỘNG		**$4,715.28**